

Motion till riksdagen 2010/11:Kr259

av **Louise Malmström och Helén Pettersson i Umeå**
(S)

Folkbildningens särart och bidragsgivningen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att slå vakt om folkbildningens särart och utvecklingsmöjligheter samt att påbörja en dialog om bidragsgivningen med den lokala och regionala nivån.

Motivering

Folkbildningen har i ett helt sekel bidragit till att minska kunskaps- och klassklyftor i Sverige och väckt engagemang som lett till att Sverige, jämfört med många andra länder, har en livaktig demokrati där många människor gör sin röst hörd.

Tidigare propositioner som berört folkbildningen har slagit fast värdet av detta och värdet av att folkbildningen även i framtiden får möjlighet att utvecklas utifrån sin särart. Det har också konstaterats att det är ett gemensamt ansvar för stat, kommuner, landsting och huvudmän att erbjuda dessa förutsättningar.

Ändå finns det skäl att känna oro för framtidens folkbildning. Sedan den politiska majoriteten skiftade 2006 har flera kommuner, landsting och regionförbund i landet beslutat att kraftigt begränsa eller helt upphöra med sitt stöd till folkbildningen. Särskilt det senaste årets tuffa ekonomiska förutsättningar har gjort att många kommuner valt att kapa bidragen. På flera håll förs också en diskussion om hur man i högre utsträckning ska kunna styra, uppdra åt och beställa verksamhet från studieförbund och folkhögskolor. Blir detta verklighet går hela poängen med folkbildningen förlorad, och då kan vilken kommersiell utbildningsleverantör som helst ta över dess verksamhet.

Fel! Okänt namn på

Det är viktigt att förstå folkbildningens idé för att förstå motiven för samhällets stöd till folkbildningen. Folkbildningens praktiska genomförande ska naturligtvis kunna granskas utifrån olika kvalitetsindikatorer. Men detaljerna måste folkbildningen själv finna former för. Precis som deltagandet är fritt och frivilligt för den enskilde, måste god folkbildning vara befriad från pek-pinnar och tvång. Syftet med statens bidrag till folkbildningen bör därför vara att utveckla och stärka den, inte att styra och begränsa den.

För att folkbildningen ska bli en mötesplats och plantskola för demokratiska samhällsmedborgare som vill skapa opinion och påverka i hela landet måste alla nivåer ta sitt ansvar och slå vakt om dess särart och bidra till dess utveckling. Med tanke på att bidragen till folkbildningen från kommuner och landsting har minskat kraftigt under många år är det hög tid att man från nationell nivå tar initiativ till samtal med regioner, landsting, kommuner och huvudmän om folkbildningens angelägenhet och det gemensamma ansvaret för dess utveckling.

Stockholm den 21 oktober 2010

Louise Malmström (S)

Helén Pettersson i Umeå (S)